

Sygn. akt VIII Ca 189/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Borowy (spr.)
Sędziowie:	SSO Włodzimierz Jasiński SSO Małgorzata Kończal
Protokolant:	st. sekr.sąd Krystyna Sytniewska

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. U.**

przeciwko **M. G.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 28 grudnia 2012 r.

sygn. akt I C 847/12

oddala apelację.

VIII Ca 189/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił powództwo K. U. przeciwko M. G. pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Kosztami postępowania został obciążony Skarb Państwa.

Sąd I instancji ustalił, że bezsporne między stronami było, że na podstawie prawomocnego wyroku Sadu Okręgowego z dnia 17 grudnia 2001 r. zaopatrzonego klauzulę wykonalności dnia 10 kwietnia 2002r. z wniosku z dnia 2 grudnia 2001r. pozwanej M. G. przeciwko powódce K. U. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Ś. prowadzi egzekucję i że należność do chwili obecnej nie została zapłacona.

Wcześniej na podstawie tego samego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Toruniu w sprawie II Km 540/02 powadził egzekucję przeciwko J. U., a w sprawie II Km 1848/06 przeciwko J. U. i powódce K. U.. Postępowania te zostały umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji w sprawie II Km 540/02 dnia 26 lutego 2003r, a w sprawie II Km 1848/06 23 listopada 2011r.

Podstawą prawną żądań powoda jest przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do tego czy zachodzą przesłanki do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Jednak przepis art. 840 k.p.c. nie określa, według jakiej chwili sąd rozpoznający powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności ocenia stan sprawy. Brak odpowiedniego uregulowania jest następstwem przyjętej systematyki i zastosowanej techniki legislacyjnej, według których tylko postępowanie procesowe zostało unormowane w sposób samowystarczalny. Natomiast inne rodzaje postępowań, a w tym i egzekucyjne, zostały unormowane jedynie w szczegółach odpowiadających ich swoistości i dlatego poprzez normę odsyłającą art. 13 § 2 k.p.c. w kwestiach nie uregulowanych stosuje się odpowiednie przepisy o procesie.

Zasadę dotyczącą czasu orzekania reguluje art. 316 k.p.c., stanowiący, że

sąd z tego punktu widzenia bierze pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. W świetle art. 13 § 2 k.p.c. nie może budzić wątpliwości, iż zasada ta musi się odnosić do powództwa przeciwegzekucyjnego.

Istnienie powołanej zasady nie wyłącza, oczywiście, stosowania od niej wyjątków, które jednak muszą wynikać bądź z mocy wyraźnych przepisów (np. art. 15,190,1097 k.p.c.), bądź z istoty stosunku prawnego objętego konkretnym procesem. Z tego względu trzeba mieć na uwadze okoliczności konkretnej sprawy.

W rozpoznawanej sprawie chodzi o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości, przy czym podstawę żądania stanowi wygaśnięcie zobowiązania na skutek przedawnienia roszczenia. Przy uwzględnieniu tych elementów zasadność powództwa trzeba oceniać według stanu rzeczy istniejącego w chwili orzekania. Wynika to z charakteru i celu tego powództwa przeciwegzekucyjnego.

W nauce i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, iż powództwo z art. 840 k.p.c. ma charakter powództwa zmierzającego do wydania wyroku konstytutywnego. Wyrok taki przekształca istniejący dotąd między stronami stosunek prawny, przy czym wyrok wydany na tle art. 840 k.p.c. działa ex nunc. Celem zaś powództwa opozycyjnego jest udaremnienie możliwości przeprowadzenia jakiegokolwiek egzekucji na podstawie określonego tytułu wykonawczego. Stanowi ono zatem środek obrony przed egzekucją i dlatego powódka w pełni osiąga cel związany z tym powództwem, jeżeli uzyska orzeczenie stwierdzające, iż tytuł został pozbawiony wykonalności.

Dla obrony jej praw nie zachodzi zatem potrzeba ustalenia, w jakiej dacie nastąpiło wygaśnięcie zobowiązania. Każde powództwo bowiem zmierza do osiągnięcia ściśle określonego celu, a celem powództwa opozycyjnego nie jest ustalenie wcześniejszej daty utraty przez tytuł wykonawczy wykonalności. Wystarczy tu data uprawomocnienia się wyroku i dlatego nie zachodzi potrzeba wprowadzenia wyjątku od zasady wyrażonej w art. 316 k.p.c.

Zgodnie z art. 125 § 1 kc roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem przedawnia się z upływem dziesięciu lat. Na podstawie zaś z art. 123 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń. Niewątpliwie czynnością, która przerywa

bieg przedawnienia jest wniosek o wszczęcie egzekucji. Wniosek przeciwko powódce K. U. został złożony w sprawie egzekucyjnej II Km 1848/06 dnia 19 października 2006 r. a postępowanie w tej sprawie zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji dnia 23 listopada 2011r.

Zgodnie z art. 124 § 1 kc po każdym przerwaniu przedawnienie biegnie na nowo. Kolejny wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko powódce został złożony dnia 2 grudnia 2011r.

Wobec powyższych ustaleń Sąd Rejonowy uznał, że nie zachodzą przesłanki z art 840 § 1 pkt 2 kpc i oddalił żądanie pozwu w całości. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 102 kpc mając na uwadze sytuację rodzinną i majątkową powódki.

Od powyższego wyroku apelację wniosła powódka zarzucając naruszenie art. 125 § 1 kc. W ocenie skarżącej dziesięcioletni bieg terminu nie ulega przerwaniu stąd nie ma do niego zastosowania art 123 i 124 kc.

Według skarżącej czynność polegająca na złożeniu wniosku egzekucyjnego u komornika nie powoduje przerwy biegu terminu przedawnienia. W konsekwencji K. U. wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie I oraz uwzględnienie powództwa w całości. Ponadto powódka wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych w niniejszym postępowaniu.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie.

SĄD OKRĘGOWY zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie jest uzasadniona a zarzuty w niej zawarte nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny, który w istocie rzeczy był bezsporny między stronami. Ustalenia te nie są obecnie kwestionowane w apelacji.

W tej sytuacji rozważyć należy, czy Sąd Rejonowy naruszył przepisy prawa materialnego. W ocenie Sądu Okręgowego nie ma przesłanek by kwestionować stanowisko Sądu I instancji, który trafnie przyjął przerwę biegu przedawnienia. Wbrew stanowisku powódki termin przedawnienia o jakim mowa w art. 125 kc podlega ogólnym regułom dotyczącym biegu terminu przedawnienia. W szczególności może on ulegać zawieszeniu i przerwaniu (np. przez wystąpienie przez wierzyciela z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego) – tak np. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 sierpnia 2010 r. I ACa 3/10 LEX nr 1120111, SN w wyroku z dnia 14 czerwca 1997 r. III CRN 115/77, LEX nr 7950, A. Jedliński w Komentarzu do art. 125 Kodeksu cywilnego System Informacji Prawnej Lex (Lex Omega). Twierdzenie powódki, że art. 123 kc nie znajduje zastosowania do biegu terminu z art. 125 tylko z racji tego, że przepis art. 125 jest ostatnim w Tytule VI „Przedawnienie roszczeń”, jest wadliwe i dowolne, choćby wobec brzmienia art. 123 § 1 kc Czynności przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń są co do zasady dopuszczalne w oparciu o tytuły wykonawcze. Ponadto nie jest uzasadnione twierdzenie, że złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji nie powoduje przerwy biegu przedawnienia stoi w sprzeczności z literalnym brzmieniem art. 123 § 1 pkt. 1 kc z którego to przepisu wynika wprost, że przerwę biegu przedawnienia powoduje m.in. czynność przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń. Organem takim jest np. komornik.

Mając na względzie niezasadność zarzutów podniesionych w apelacji należało ją oddalić na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.